

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 376

§ 376

Espoon kaupunkiradan toteuttamista ja rakentamissuunnittelua koskevan sopimuksen hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Tanska Harri

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Teknisen toimen johtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus

1
hyväksyy liitteen mukaisen Väyläviraston sekä Espoon ja Kauniaisten kaupunkien välisen sopimuksen Espoon kaupunkiradan toteuttamisesta ja rakentamissuunnittelun laatimisesta,

2
valtuuttaa teknisen toimen johtajan tekemään sopimukseen teknisluonteisia muutoksia, hyväksymään myöhemmin tehtävän rakentamisen tarkemman toteutussopimuksen sekä allekirjoittamaan sopimukset,

3
kehottaa laatimaan pyöräilyn laatukäytävän tarvittavat sopimukset ja suunnitelmat sekä tekemään hakemukset EU-rahoituksen saamiseksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Hankkeen tausta:

Espoon kaupunginhallitus on 31.8.2020 § 274 hyväksynyt valtion ja kaupunkien välisen Helsingin seudun MAL-sopimuksen ja sopimus on allekirjoitettu 8.10.2020. MAL-sopimuksen mukaan: "Valtio käynnistää Espoon kaupunkiradan Leppävaara-Kauklahti toteuttamisen ratasuunnitelman mukaisesti. Valtion rahoitusosuus hankkeen toteuttamiskustannuksista on 50 %, enintään kuitenkin 137,5 miljoonaa euroa. Kuntien rahoitusosuus hankkeen toteuttamiskustannuksista on 50 %, enintään kuitenkin 137,5 miljoonaa euroa. Toteutuspäätöksen yhteydessä valtio ja kunnat tekevät kustannustenjakosopimuksen."

Sopimuksen sisältö:

Sopimuksella Väylävirasto, Espoon kaupunki ja Kauniaisten kaupunki sitoutuvat toteuttamaan Espoon kaupunkiratahankkeen. Valtion rahoitusosuus hankkeen toteuttamiskustannuksista on 50 %, enintään kuitenkin 137,5 milj. euroa (alv 0 %). Espoon kaupungin osuus hankkeen toteuttamiskustannuksista on 40 %, enintään kuitenkin 110 milj. euroa (alv 0 %). Kauniaisten kaupungin osuus hankkeen toteuttamiskustannuksista on 10 %, enintään kuitenkin 27,5 milj. euroa (alv 0 %).

Lisäksi sopimuksessa tarkennetaan hankkeen rakentamissuunnittelun toimintatapoja ja rakentamissuunnittelun tekemistä 9.10.2015 hyväksytyyn ratasuunnitelman mukaisessa laajuudessa. Hankkeen rakentamissuunnittelun kustannusten arvioidaan olevan enintään 22 milj. euroa (alv 0 %). Suunnittelun ja suunnitteluttamisen kustannukset jaetaan seuraavasti: Väylävirasto 50 % (arviolta 11 milj. euroa (alv 0%)), Espoon kaupunki 40 % (arviolta 8,8 milj. euroa (alv 0 %)) ja Kauniaisten kaupunki 10 % (arviolta 2,2 milj. euroa (alv 0 %)). Nämä rakentamissuunnittelun kustannukset sisältyvät ylempänä mainittuihin hankkeen toteuttamiskustannuksiin.

Mikäli on riski siitä, että suunnittelun tai toteutuksen kustannusarvio ylittyisi, sopimus edellyttää osapuolia neuvottelemaan keskenään ensisijaisesti siten, etteivät hankkeen kokonaiskustannukset ylity. Vastuu hankkeen kustannusvalvonnasta kuuluu sopimuksen mukaisesti ensisijaisesti Väylävirastolle, jonka on raportoitava kaupungeille säännöllisesti sekä vastattava asioiden kattavasta esittelystä.

Sopimus ei sisällä ratasuunnitelmassa esitettyjen, mutta siihen kuulumattomien, pyöräilyn laatukäytävän tai kaupunkien erilliskohteiden suunnittelua. Kaupungit sitoutuvat edistämään pyöräilyn laatukäytävän ja erilliskohteiden suunnittelua radan rakentamissuunnittelun aikataulun edellyttämällä vaiheistuksella. Niiden suunnittelusta ja yhteensovittamisesta ratahankkeen kanssa laaditaan erillinen sopimus.

Hankkeesta laaditaan myöhemmin erillinen tarkempi rakentamisen toteutussopimus, jossa sovitaan hankkeen toteuttamisen vaatimista toimenpiteistä, rahoituksesta ja toteutettavien rakenteiden omistajuudesta sekä kunnossapitovastuusta.

Hankkeen kuvaus:

Espoon kaupunkirata on osa pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmän kehittämistä ja toteutuessaan se parantaa Espoon lähiliikenteen täsmällisyyttä ja vähentää häiriöherkkyyttä. Kaupunkirata parantaa uudistuvan Espoon keskuksen ja voimakkaasti kasvavan Leppävaaran joukkoliikennedyhteyksiä entisestään tukien myös Keran alueen muutosta. Kaupunkiradan toteuttaminen edistää merkittävästi Espoon viiden kaupunkikeskuksen kestäväää kehittämistä ja on tärkeä etappi matkalla kohti päästötöntä liikkumista.

Ratasuunnitelman mukaisessa ratkaisussa on kaksi lisäraidetta nykyisten raiteiden viereen välillä Leppävaara- Kauklahti. Lopputilanteessa kaksi eteläisintä raidetta on tiheän kaupunkijunaliikenteen käytössä ja kaksi pohjoisinta raidetta nopeamman lähiliikenteen ja Turun suunnan kaukoliikenteen käytössä. Suunnitelmassa on esitetty Kilon, Keran, Kauniaisten, Koivuhovin, Tuomarilan, Espoon keskuksen sekä Kauklahden

liikennepaikkojen kehittäminen, yhteydet muuhun maankäyttöön sekä liityntäpysäköinti.
Ratasuunnitelman ohessa on suunniteltu myös pyöräilyn laatukäytävä radan läheisyyteen.

EU tukee hankkeen suunnittelua:

Valtio ja kaupungit ovat hakeneet hankkeelle EU-tukea Verkkojen Eurooppa -ohjelmasta (CEF, Connecting Europe Facility), joka edistää Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) investointeja. Hankkeen rakennussuunnittelun kustannusarvio on 22 milj. euroa, johon Euroopan komission CEF-komitea on myöntänyt 50 % avustuksen (11 milj. euroa). Hankkeen rakentamiselle tullaan myös hakemaan EU:n tukea ja se voi olla maksimissaan 20 % rakennuskustannuksista.

Radan rakentamissuunnittelu on tarkoitus aloittaa viimeistään helmikuussa 2021, koska CEF-rahoitus on kytketty suunnitteluajatauluun ja tuen saaminen vaarantuisi työn viivästyessä. Sopimus rakentamissuunnittelun laatimisesta mahdollistaa hankkeen aloittamisen.

Espoon kaupungin investoinnit:

Hankkeen investointikustannus sisältyy taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman mukaisiin investointeihin.

Kaupunkiradan rakentamissuunnittelu käynnistyy alkuvuodesta 2021 ja valmistuu 2023, suunnittelun kustannuksiksi on arvioitu 22 milj. euroa, josta Espoon kaupungin osuus on 8,8 milj. euroa. EU on myöntänyt avustusta suunnitteluun, avustus kattaa 50 % edellä esitetyistä kustannuksista.

Kaupunkiradan rakentaminen alkaa arviolta vuoden 2022 aikana. Sen kustannusvaraus on 253 milj. euroa, josta Espoon kaupungin osuus on 101,2 milj. euroa. Arvioitu rakennusaika on 6 vuotta, jolloin hanke valmistuisi 2028.

Vuodelle 2021 on Espoon investointiohjelmaesityksessä suunnitteluun esitetty 2 milj. euroa, seuraavien vuosien määrärahatarve ja -jako tarkentuu ensi vuoden aikana.

Päätöshistoria